

بررسی شرایط فرهنگی در طراحی مرکز تئاتر با رویکرد توسعه پایدار (نمونه موردی: شهر تبریز)

لیلا باقرنیا^۱، مهروش کاظمی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران
(baghernia13@yahoo.com)
^۲ دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، شبستر، ایران (m.kazemi.phd@gmail.com)

چکیده

شرایط فرهنگی به لحاظ ماهیتش موجب ایجاد محدودیت ها و طراحی های متفاوت در مناطق مختلف جهان شده و بارزترین تاثیر را بر شکل معماری در طول زمان گذاشته است. در این میان سامان دهی عناصر شهری و استفاده از آنها از طرق مختلف، مثل جهت گیری صحیح شریان ها، انتخاب ارتفاع مناسب جداره ساختمانها و استفاده از گونه های مناسب و... باعث شده که انسان با دریافت و کشف این شاخصه ها و با بکار گیری روش های صحیح طراحی، عملاً تحول و تکامل را در طراحی کالبد ساختمانهای شهری موجب گردد. هدف مقاله حاضر بررسی شرایط فرهنگی در طراحی مرکز تئاتر با رویکرد توسعه پایدار در شهر تبریز، با توجه به اینکه رعایت شرایط فرهنگی نیز یکی از اصول معماری پایدار است می باشد. از طرفی در آخرین دهه قرن پیش، فعالیت های پراکنده نمایشی، صورت جدی تری به خود گرفت. روش کار در این تحقیق به صورت تحلیلی و توصیفی و به کمک مطالعات اسنادی و کتابخانه ای و از طریق مراجعه به بانک های اطلاعاتی مرتبط از جمله سایت های اینترنتی، مقالات داخلی و خارجی، کتب و ارگان های مرتبط با موضوع تحقیق می باشد. تحقیق حاضر از نوع تحقیقات کاربردی بوده و به صورت موردی صورت گرفته است.

واژگان کلیدی: شرایط فرهنگی، مرکز تئاتر، توسعه پایدار، شهر تبریز.

۱- مقدمه

هر فعالیتی که توسط انسان صورت می گیرد اساساً متکی به فرهنگ است و فرهنگ نتیجه مقررات نامدون، عادات، آداب، رسوم، سنت ها، سبک ها و شیوه های متداول زندگی است. معماری و شهرسازی با فضاهایی سروکار دارند که انواع فعالیت ها در چهارچوب متفاوت در آنها اتفاق می افتد و در حقیقت به این فضاها معنی و مفهوم می دهد. بنابراین فرهنگ مستقیماً از طریق نظام فعالیت ها و با هدایت هنجاری و ارزشی آن، با ارائه دستور العمل های معین ناظر بر انجام فعالیت، مستقیماً بر فضا و محیط شهری تاثیر می گذارد و فضاهای شهری را محصولی فرهنگی می نمایند. واقعیت آن است فرهنگ بخش انسان ساخت محیط انسانی است. فرهنگ در اشیاء و محیط فیزیکی ظاهر می شود و طرح های عمومی و طرح خانه ها و ساختارهای عمومی و... به طور صریح بازتاب ارزش ها و اعتقادات یک فرهنگند. طراحی کالبد ساختمان چیزهایی از قبیل ابعاد ساختمان و مساحت آن، نوع دیوارها، اندازه پنجره ها و... است (علیجانی، ۱۳۷۳، ۲۴). شکل و فرم بیشتر بناها در شهر تبریز، به شکل مکعب و مکعب مستطیل با بافت متراکم و فشرده می باشد (ولی زاده و همکاران، ۱۳۹۱: ۶).